

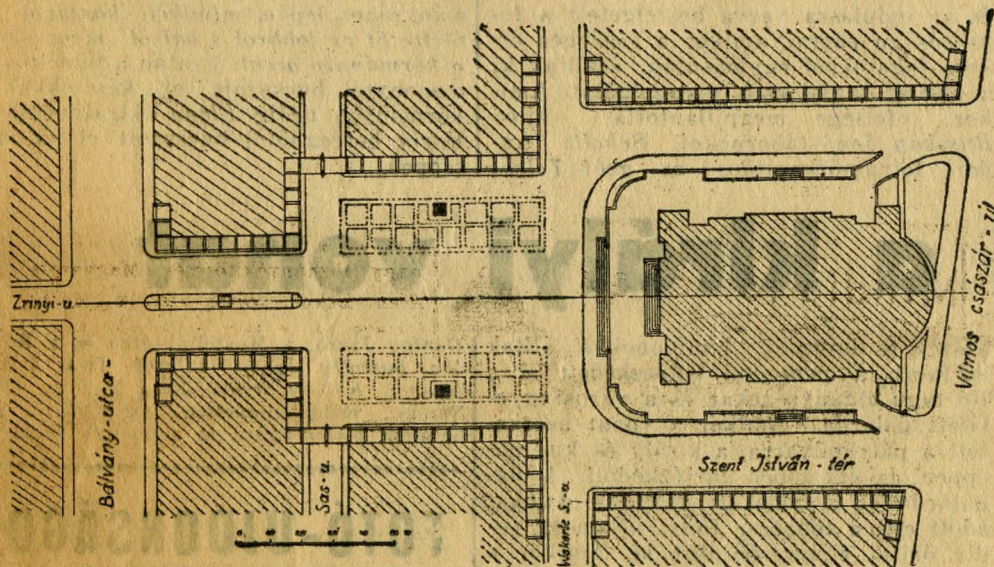
TEGYÉK LÁTHATÓVÁ a „láthatatlan Bazilikát“

A Szent István bazilika láthatóvá tétele régi problémája a budapesti városrendezésnek. Most azonban már végképen aktuálissá vált és sürgősen meg kell oldani a kérdést, mert a bazilika nem maradhat a szentév idejére azok között a szűk utcák között, amelyek a monumentális épületet ugyszólván láthatatlanná teszik.

A Forum-tervpályázat során több olyan érdekes és nagyvonalu terv akadt, amely ezt a problémát is megoldáshoz juttatja. Arkay Bertalan és Katona Dezső, valamint a Vittay Győző és Károlyi Antal által benyújtott rendkívül érdekes tervek a Bálvány-utca kiszélesítésének a gondolatát vetették fel eredeti módon. Hasonló tervet adott be Ligeti Pál is. A Közmunkák Tanácsa a várostengely-tervet el-

fogadta. Ez abból állt, hogy a Bálvány-utca és a Bécsi-utca erőteljes kiszélesítésével hatalmas méretű utat teremtenek a Belvárostól a Szabadság-térig és ezen keresztül a Kossuth Lajos-térig. A Nemzeti Ujság annakidején ugyancsak a várostengely megoldást jelölte meg legalkalmasabbként s cikkeinknek meg is volt az az eredménye, hogy a Közmunkák Tanácsa már az új szabályozási vonal alapján adott csak építési engedélyt a Pénzügyi Központnak, hogy a Bálvány-utca és a Szabadság-tér sarkán megépíthesse új palotáját.

A Bálvány-utca kiszélesítésének ügye tehát már eldőlt (bár az új terv szerint is keskeny marad a Bálvány-utca), ehhez azonban hozzátartozik a Szent István bazilika előtti tér rendezésének kérdése is.

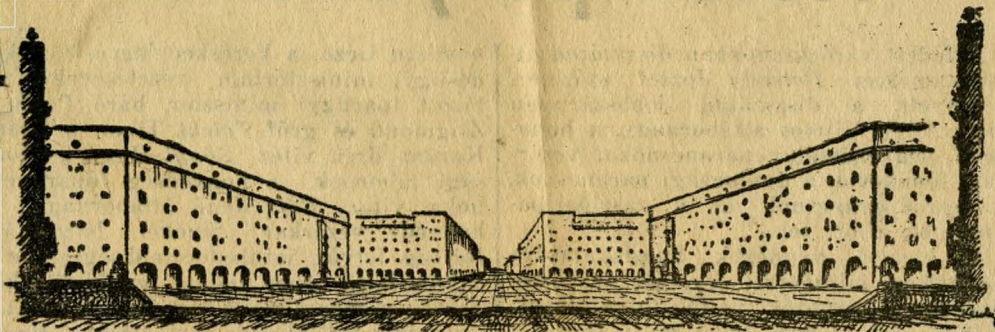

Lehetetlenség, hogy Budapest legnagyobb befogadóképességű, reprezentatív temploma az eucharisztikus kongresszus idejéig jelenlegi összeszorított helyzetében maradhasson meg.

A főváros a Bazilika előtt már elvégezte a kisajátításokat, illetve megvásárolt két házat, amelyeknek lebontásával a tér bizonyos módon kiszélesíthető lenne.

Az eddigi tervek szerint a Szent István-teret, illetve a Zrinyi-utcának a Bálvány- és Sas-utcák közötti szakaszát ötven méter szélességűvé alakítanák ki

Ami végül ennek az igazán figyelemreméltó és gyönyörűen elgondolt terv megvalósításának anyagi oldalát illeti, az a mostaninál nem jelentene a fővárosra nézve nagyobb költséget, mert a két szomszédos telek mai udvari szárnya ezuttal utcai homlokzatot nyerne és olyan értékelkedéshez jutna, ami megérné a háztulajdonosoknak, hogy a szükséges területet rendelkezésre bocsássák. De még, ha jelentene is valami költség-többletet ez a terv, akkor is meg kell valósítani, mert ez az egyetlen módja

s így ötven méter széles és 193 méter hosszú, téglalapalaku terület alakulna ki a bazilika előtt. Vittay és Károlyi építésszek ezzel szemben egészen más elgondolás szerint rendeznék a teret. Ha a Zrinyi-utcát a Bálvány-utcaig szélesítenék ki, ezzel nem érnék el olyan monumentális térhatást, mint ha az eddig ötven méter szélességűre tervezett teret 83 méter szélesre bővítenék ki s így a templom előterét 83×115 méter nagyságu térré alakítanák át. Ezzel szemben — a kisajátítási költségek csökkentése érdekében — a Zrinyi-utcának a Sas-utca és Bálvány-utca közötti szakaszát csak 32 méterre kellene kiszélesíteni. Ezzel a megoldással biztosítani lehetne a legkedvezőbb rálátást a templomra és a szemlélő előtt a templom teljes monumentalitásában bontakoznék ki, a Bálvány-utcból nézve is.

annak, hogy megoldódjék végre a bazilika régi problémája és a „láthatatlan bazilika“ ismét láthatóvá váljék.

Ez az új térmegoldás lehetővé tenné azt, hogy a templom előtt nagyszabású ünnepeket rendezhessenek a kongresszus ideje alatt. Mellékelt két képünk alaprajzában és a templom lépcsőzetéről látható perspektívában mutatja be ezt az ügyes elgondolást. Vittay és Károlyi arkádokkal építenék körül ezt az olaszos hatású négyszögletes teret, amelyet éppen az olasz városok hasonló tereinek példájára nem parkíroznának, hanem a középső, közlekedési utvónaltól kétoldalra eső részt mozaikszerűen kötők burkolnák. A tér két oldalára föl lehetne állítani az eucharisztikus világkongresszus, illetve a Szent István jubileum emlékoszlopait, az egységes és összefüggő téralakítás pedig rendkívül alkalmassá tenné a területet vallásos tárgyú ünnepi játékok előadására, hiszen 1200 ülőhelyet lehetne a templom előtt feldlíltani. A tér, különösen este, a közlekedésből a legkisebb zavar nélkül mentesíthető lenne.